

ת"פ (קריות) 30367-03-23 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (קריות) 30367-03-23 - מדינת ישראל נ' פלונישלו קריות

ת"פ (קריות) 30367-03-23

מדינת ישראל

נגד

פלוני

בית משפט השלום בקריות

[15.09.2024]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית בעבירת תקיפה סתם- בת זוג, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) ובעבירת היזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועד הרלוונטי לכתב האישום היו הנאשם והמתלוננת בני זוג נשואים ולהם שני ילדים קטנים וברקע לאירוע - רצונה של המתלוננת להיפרד. ביום 6.1.23 תקף הנאשם את המתלוננת, בנוכחות ילדיהם, בכך שאחז בשתי ידיו בגרונה וחנק אותה עד שהתקשתה לנשום ונפלה אל הרצפה. כעבור מספר שניות קמה המתלוננת וביקשה את מכשיר הטלפון הנייד של בנה על מנת להתקשר למשטרה, והנאשם בתגובה תפס את המכשיר, הטיחו על הקיר וגרם לו לשברים (להלן - התיק העיקרי).
2. הנאשם צירף תיק נוסף (ת"פ 8370-05-23) בו הורשע בשתי עבירות של היזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום המצורף, ביום 12.4.23 בעקבות ויכוח בין הנאשם למתלוננת, על רקע חשדו שהיא אינה נאמנה לו, גידף אותה הנאשם, השליך תבנית אפיה על כיור המטבח וגרם לשבר בעלות מוערכת (של בעל הדירה) בסך 700 ₪. כמו כן, כחודש קודם לכן, שוב על אותו רקע, שבר הנאשם את משטח השיש של הקמין בכך שהשליך עליו רמקול. גובה הנזק (להערכת בעל הדירה) הוא 2,000 ₪. (להלן - תיק הצירוף).

3. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר ובו פורטו בהרחבה נסיבות חייו שאין זה המקום להרחיב בהן. בתמצית ייאמר כי הנאשם כבן 40, נעדר עבר פלילי, נשוי למתלוננת ואב לשני קטינים. הנאשם עלה ארצה מרוסיה בשנת 2017 והוא שומר על רצף תעסוקתי לאורך השנים. הנאשם תאר קשיים בזוגיות שהובילו למרחק רגשי ולמשבר אמון, אך כיום מערכת היחסים טובה ותקינה. משיחה עם המתלוננת עלו רשמים דומים והיא תארה שלאחר שינוי במתכונת עבודתה, מערכת היחסים כיום תקינה. כן ציינה כי מדובר היה באירועים שלא חזרו על עצמם, שללה חשש לחייה אז והיום, ציינה כי עבר זמן רב וכי הם מעוניינים לסיים את ההליך המשפטי ללא מעורבות גורמים חיצוניים. לאור כך העריכה קצינת המבחן כי המתלוננת עשויה להתקשות בזיהוי מצבי סיכון. ביחס לביצוע העבירות הודה הנאשם באופן פורמאלי, התמקד בכך שמדובר בהתנהגות חריגה וחד פעמית על רקע משברי, התקשה להעמיק בכשלים שבהתנהגותו ושלל נזקקות טיפולית. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם אינו מודע לחומרת התנהגותו וכי הוא הדף כל ניסיון לבחון קשיים או כשלים בהתנהגותו. מטעמים אלו סברה קצינת המבחן כי קיים סיכון ממשי להישנות התנהגות אלימה וכי לא נוצר פתח להעמקת האבחון. לאור כך לא ניתנה המלצה טיפולית והומלץ על ענישה מוחשית מציבת גבול. אציין שלאחר קבלת התסקיר ביקש הסנגור שאורה על תסקיר משלים תוך טענה שהנאשם לא הובן נכונה, אך דחית הבקשה.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

4. המתלוננת העידה לעונש מטעם ההגנה ותארה את המצב בבית כ"רגוע", ציינה כי הנאשם התנצל ולשיטתה קיבל את עונשו והיא סולחת לו.

5. ב"כ המאשימה הגישה טיעון כתוב והוסיפה טיעון על פה. הודגשו הערכים המוגנים שנפגעו וכן חומרת האירועים וריבויים. כן נטען כי עבירת האלימות בתיק העיקרי חמורה ביותר בשל כך שבוצעה לעיני הילדים. ביחס למתחם הענישה עתרה המאשימה לקביעת מתחמים נפרדים לתיק העיקרי ולתיק הצירוף וטענה כי המתחם בתיק העיקרי נע בין 10-24 חודשי מאסר בפועל ובתיק הצירוף בין מספר חודשי מאסר לבין 10 חודשי מאסר. המאשימה התייחסה להתרשמות קצינת המבחן מהנאשם ומעמדותיו וכן הפנתה להערכת הסיכון שהוגדר כ"ממשי" ועתרה לעונש מאסר למשך 14 חודשים וענישה נלווית.

6. ב"כ הנאשם טען כי העבירות בוצעו כלפי אותה המתלוננת ובסמיכות זמנים ועתר לקביעת מתחם ענישה אחד לשני כתבי האישום, הנע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. נטען כי הנאשם אינו שולל טיפול אך הוא סבור שמדובר במעידה חד פעמית שמקורה בתקופת משבר זוגי ואף המתלוננת אישרה זאת. עוד נטען כי מדובר בבני זוג שפניהם להמשך חיים משותפים וכי המתלוננת ליוותה את הנאשם לכל הדיונים והביעה עמדה סלחנית. ברמה האופרטיבית ציין הסנגור את העבר הנקי וקבלת האחריות ועתר להסתפק במאסר מותנה.

7. הנאשם בדברו האחרון קיבל אחריות למעשיו, הביע צער וטען שדבריו לא הובנו נכונה בשירות המבחן בשל קשיי שפה. כן תיאר את מערכת היחסים התקינה עם המתלוננת כיום וציין כי הוא עובד לפרנסתו.

דיון והכרעה

קביעת מתחם הענישה

8. הצדדים חלוקים בדבר מספר מתחמי הענישה שיש לקבוע במקרה זה. המאשימה סבורה שיש לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל כתב אישום ואילו ההגנה ביקשה לראות בכל העבירות כאירוע אחד. דעתי כדעת ההגנה. מדובר באירועי אלימות סמוכים יחסית בזמן, אשר נבעו מאותו רקע - קשיים בזוגיות. כמו כן האירועים מושא תיק הצירוף אינם בעלי חומרה המטה את הכף לעבר היותם אירוע נפרד. משכך יש לראות בעבירות כולן כאירוע אחד בהתאם למבחן הקשר ההדוק. עם זאת, לריבוי העבירות יינתן משקל בקביעת גבולות המתחם.

9. הערכים שנפגעו בשל מעשי הנאשם ברורים ומדובר בפגיעה בשלום גופה, כבודה ובטחונה של המתלוננת, כמו גם שלוות נפשם של הקטינים ושלום התא המשפחתי כולו. כן נפגע ערך נוסף והוא רכושו של הזולת. בכתב האישום בתיק העיקרי גרם הנאשם נזק למכשיר הטלפון הנייד של בנו ובתיק הצירוף פגע במזיד בציווד בדירה השכורה.

10. ביחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירות אציין כי כתב האישום בתיק העיקרי מתאר שהתקיפה הייתה על רקע רצונה של המתלוננת להיפרד וגם אם מדובר בהתפרצות ספונטנית ולא באירוע מתוכנן, אזי האלימות הייתה חמורה יחסית ומסוכנת והיא כללה חניקה עד שהמתלוננת התקשתה לנשום ונפלה ארצה. הגם שלא נותרה למתלוננת חבלה, ברי כי האירוע גרם לה לבהלה ולאבדן תחושת המוגנות והדברים מתעצמים לאור כך שהמעשה נעשה לעיני בניהם הקטינים של בני הזוג, כבני שבע ושנתיים ויש לראות בכך נסיבה לחומרה (ראו בהשוואה: ע"פ 1779/22 אביעד משה נ' מדינת ישראל (18.6.2023), פסקאות 44-52)). ביחס לתיק הצירוף, אזי הרקע לאירועים היה חשדו של הנאשם שהמתלוננת אינה נאמנה לו. הנאשם הגיב באלימות כלפי רכוש (השייך לאחר שכן הדירה שכורה) אשר בנסיבות העניין מלמדת על אבדן שליטה, כוחניות והפגנת אלימות על רקע קנאה.

11. מדיניות הענישה במקרים דומים נעה על פני משרעת רחבה, החל מענישה שיקומית, או צופה פני עתיד במקרים המתאימים, ועד עונשי מאסר לריצוי בפועל לתקופות שונות, והכל בהתאם לנסיבות העושה והמעשה. עם זאת ראוי להדגיש שבית המשפט העליון "שב ועמד לא אחת על הצורך לנקוט בענישה מחמירה ומרתיעה בגין ביצוע עבירות אלימות במשפחה, ובפרט עבירות אלימות המופנות כלפי בת זוג, שמא תחילתה של אלימות זו סופה בתוצאה טראגית של ממש" (רע"פ 8144/21 פלוני נ' מדינת ישראל (7.12.2021)). כן נקבע בנושא כי:

"קשה להלום כי בישראל של המאה העשרים ואחת, עדיין רווחת התופעה של אלימות במשפחה, ובמיוחד אלימות נגד בת זוג, משל הייתה רכוש וקניינו של הבעל. כל זאת, תוך ניצול פערי כוחות פיזיים, לעתים תוך ניצול תלות כלכלית ורגשית של בת הזוג, ותוך ניצול העובדה שהדברים מתרחשים בין כתלי הבית כשהם סמויים מן העין. התופעה מעוררת שאט נפש וסלידה, והענישה בעבירות אלה צריכה לשקף את המימד המחמיר של עבירות אלימות במשפחה, תוך הכרה בעוול ובנזק הנפשי או הפיזי שנגרם לבת הזוג ובפגיעה בכבודה" (ע"פ 669/12 יוסף עמיאל נ' מדינת ישראל (19.4.2012))

וראו גם:

"כאשר דפוס פעולה כה אלים ובוטה בין בני זוג נחשף, יש למצות את הדין עם בן הזוג האלים ולהורות על מאסרו. זאת, בין היתר, על מנת לאיין את החשש כי ימשיך במעשיו ויפגע בבת זוגו עד כדי חלילה תוצאה טראגית של פגיעה שכזו, וכן לצורך הרתעתו והרתעת הרבים מפני ביצוע מעשים דומים בעתיד" (רע"פ 1536/20 פלוני נ' מדינת ישראל (1.3.2020)).

12. להמחשת מדיניות הענישה אפנה לפסקי הדין הבאים, בשינויים המחויבים: רע"פ 8511/22 איסלאם גראדה נ' מדינת ישראל (13.12.2022), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות תקיפה סתם-בת זוג והיזק לרכוש במזיד ונידון לארבעה חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. הנאשם פיזר את בגדי המתלוננת ושבר בושם השייך לה, היכה בראשה ובכל חלקי גופה והטיח אותה לעבר הרצפה. בהמשך הכה אותה באמצעות מגב בידיה וברגליה והלם בראשה באגרופים. ערעורו וכן בקשת רשות ערעור שהגיש נדחו; רע"פ 1454/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.3.2021), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת תקיפה סתם של גרושתו לאחר שאחז בצווארה וחנוק אותה, נעל את דלת הבית, כופף את ידה השמאלית ודחף אותה על הספה מספר פעמים. בית משפט השלום הורה על ביטול הרשעתו, בין היתר לאור הודאתו והעובדה שמדובר היה באירוע חד פעמי. ערעור המדינה התקבל ובית המשפט המחוזי הרשיעו וגזר עליו מאסר על תנאי בנוסף להתחייבות וצו מבחן. בקשת רשות ערעור שהגיש נדחתה ונקבע כי "חומרת העבירה ונסיבות ביצועה במקרה דנן אינן קלות כלל ועיקר. תופעת האלימות במשפחה, הפוגעת קשות בתחושת הביטחון של בני המשפחה בכלל וקורבן האלימות בפרט, דורשת מדיניות ענישה מרתיעה, על מנת להביא למיגורה"; רע"פ 5080/20 אביגל בן דוד נ' מדינת ישראל (27.7.2020), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות איומים ותקיפה סתם כלפי בת זוגו ונידון לארבעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשים נלווים. הנאשם במקרה זה איים על המתלוננת וכן אחז בידיה על מנת להוציאה מהדירה; עפ"ג 33639-02-21 סאלח נ' מדינת ישראל (15.3.2021), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת תקיפה סתם של מתלוננת עמה היה בקשר רומנטי מספר חודשים ונידון ל-45 ימי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וצו מבחן. הנאשם במקרה זה בעט בגבה של המתלוננת, ניסה להכניסה בכוח לרכב וחנוק אותה. בהמשך תפס בשערה ודחף אותה לעבר הרכב; עפ"ג 37556-11-21 מדינת ישראל נ' פלוני (2.2.2022), בו נדחה ערעור המדינה בעניינו של נאשם שהורשע בעבירות איומים ותקיפה סתם (בת זוג) ונידון למאסר מותנה והתחייבות. במקרה זה בעט הנאשם בדלת בית אמה של המתלוננת ונכנס פנימה, טלטל את המתלוננת ואיים כי יהרוג אותה, דחף אותה אל המיטה וטלטל אותה בשנית. הנאשם לא שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן והקשר בין בני הזוג נותק; ת"פ 16387-09-20 מדינת ישראל נ' פלוני (14.3.2024), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת תקיפה סתם (בת זוג) והיזק לרכוש ונידון למאסרים מותנים. הנאשם אחז בצווארה של המתלוננת דחף אותה בחוזקה והצמידה לקיר ולחץ עם ידו על צווארה בנוכחות ילדיהם הקטינים. לאחר מכן השליך מגש זכוכית על מראה וגרם נזק למספר רהיטים.

13. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את מכלול העבירות בהן הורשע הנאשם נע בין עונש מאסר קצר שניתן לשאת בעבודות שירות ועד שנת מאסר. קביעת עונשו של הנאשם

14. אקדים מסקנה לדיון ואציין כי חרף עברו הנקי של הנאשם, חומרת המעשים אינה מאפשרת הסתפקות בענישה מותנית כעתירת ההגנה. עם זאת, אף עמדתה של המאשימה לענישה ארוכה בכליאה אינה הולמת את נסיבות המקרה הכוללות וניתן להשיג את תכליות הענישה במקרה זה בדרך של מאסר קצר בעבודות שירות. אנמק מסקנתי להלן.
15. הנאשם חטא באירוע אלימות כלפי המתלוננת שאין להקל בו ראש. הוא חנק אותה בחוזקה עד שהיא התקשתה לנשום ונפלה ארצה, כל זאת בנוכחות ילדיהם הקטינים אשר בוודאי הושפעו קשות מהאירוע חרף גילם הצעיר. זמן לא רב לאחר מכן שוב נהג באלימות והפעם כלפי רכוש וזאת על רקע קנאה. כפי שצוין לעיל, מתחם ענישה כולל בגבולו התחתון עונש מאסר קצר כך שלצורך היעדרות לעמדת ההגנה נדרשת חריגה ממתחם הענישה, דבר שאינו אפשרי במקרה זה. כפי שצוין לעיל, שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו מודע לחומרת התנהגותו ואינו מעוניין בהתערבות טיפולית כלשהי. מטעם זה לא ניתנה המלצה טיפולית ואף צוין שעל רקע הסיכון הממשי להתנהגות פורצת גבול, יש להטיל עונש מוחשי ומציב גבול.
16. עם זאת, אינני סבור שיש מקום לעונש מאסר בכליאה. כאמור, מדובר באדם צעיר יחסית שעברו נקי. הנאשם קיבל אחריות למעשיו, הוא מצר עליהם ובני הזוג חיים יחדיו ומגדלים שני ילדים קטנים. עונש מאסר בכליאה הוא עונש קשה וחמור, אשר פוגע קשות בנאשם ובבני משפחתו. במקרה זה סברתי שעונש זה אינו מתחייב אלא ניתן להשיג את תכליות הענישה בכך שיתאפשר לנאשם לשאת את עונשו בדרך של עבודות שירות.
17. כאן המקום להדגיש כי יש להצר על כך שתיק זה מסתיים בדרך זו, היינו מבלי שהנאשם זכה לעבור הליך טיפולי אשר בוודאי היה מיטיב עימו ועם בני משפחתו. ואולם, הנאשם לא סבר שיש מקום להתערבות טיפולית ושירות המבחן אף ציין כי הוא "הדף" כל ניסיון לבחון אפשרות כאמור. אף המתלוננת, כך דומה, אינה סבורה שיש מקום להתערבות טיפולית כאמור ושירות המבחן סבור שלאור כך היא תתקשה לזהות מצבי סיכון עתידיים. אכן, דחיתי את בקשת הסנגור להפנות את הנאשם שנית לשירות המבחן וזאת לאור כך שהתסקיר היה ברור, כמו גם עמדת הנאשם, וראיתי חשיבות שלא להכביד על שירות המבחן, העמוס לעיפה, בתסקירים נוספים כאשר אין הצדקה ממשית לכך מבחינת תוחלת ההליך (הערה: שירות המבחן לא ציין, כמקובל במקרים המתאימים, שכלל שבית המשפט יתרשם משינוי עמדה ניתן יהיה להפנותו שוב ומכאן שסבר שאין טעם בכך).
18. בבואי לקבוע את העונש הבאתי בחשבון, מעבר לקבלת האחריות ולעמדת שירות המבחן, את העבר הנקי, הגיל ואת העובדה שבני הזוג ממשיכים לנהל חיי זוגיות ומגדלים את ילדיהם. כן נתתי דעתי לעמדת המתלוננת אשר דיברה בשבחיו של הנאשם, תארה את חריגות האירועים וציינה שאינה חוששת מפניו, אם כי לעמדה זו יינתן משקל מוגבל בין היתר על רקע התרשמות שירות המבחן (ע"פ 2455-09-11 פלוני נ' מדינת ישראל (7.12.2011)). הבאתי עוד בחשבון את הפגיעה, לרבות הכלכלית, שתגרם לנאשם ולמשפחה מעונש ממושך. כן אקבע מועד רחוק יחסית לתחילת העונש על מנת לאפשר לנאשם להתארגן לצורך כך. ביחס לפיצוי המתלונן בתיק הצירוף (בעל הדירה) אזי לאור קיומו של חוזה שכירות שבוודאי הסדיר מצבים מעין אלו ולאור היחסים הכספיים שבין הצדדים, אותיר את הנושא להליך אזרחי ככל שהמתלונן ירצה בכך.
19. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. חודשיים מאסר. הנאשם יישא עונש זה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה. מובהר לנאשם כי עליו לבצע את העבודות בהתאם להוראות הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העבודות מנהלית והוא יאלץ לשאת ביתרת התקופה בבית מאסר.
- הממונה יקבע מועד חדש לתחילת העונש, לא לפני יום 1.12.24
- ב. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך שנתיים כל עבירת אלימות כלפי בן זוג. המזכירות תמציא את גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.
- הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.
- ניתן היום, י"ב אלול תשפ"ד, 15 ספטמבר 2024, במעמד הצדדים.